

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

NICOLAEV Ghenadie
TOMA Nadejda
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul din procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Gavriliță, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, în cauza penală privindu-i pe

URSU Dumitru XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX;

CALANCEA Victor XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX;

CIOCAN Ion XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX;

NIMERENCU Ion XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX;

MURZAC Victor XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.03.2014 – 30.12.2015;

Instanța de apel: 07.04.2016 – 17.11.2016;

Instanța de recurs: 21.07.2017 – 25.10.2017.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2015, Ursu D., Calancea V., Ciocan I., Nimerencu I. și Murzac V. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, pentru fiecare, ceea ce constituie cîte 8000 lei.

Acțiunea civilă depusă de partea vătămată Neamțu Z. privind încasarea prejudiciului material și moral a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Totodată, s-a dispus încasarea în mod solidar de la inculpați, în beneficiu părții vătămate, a cheltuielilor de acordare a asistenței juridice în mărime de 3600 lei, celelalte pretenții privind încasarea cheltuielilor de judecată au fost respinse, ca neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Ursu D., Calancea V., Ciocan I., Nimerencu I. și Murzac V., în urma înțelegerii prealabile, la 17 ianuarie 2014, aproximativ în jurul orelor 04.00 min, aflându-se în fața căminului studentesc nr. 3, amplasat pe str. Florilor 4/2, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate și acționând cu un cinism și obrăznicie deosebită, numindu-1 pe Neamțu Z. cu cuvinte necenzurate și din intenții huliganice, i-au aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, în rezultatul cărora i-au cauzat ultimului, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 329 din 21 ianuarie 2014, vătămări corporale ușoare.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, huliganism adică *acțiuni intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de două sau mai mult persoane.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, în privința inculpaților Ursu D., Calancea V. și Nimerencu I. a fost contestată de avocatul Zmeu Al., iar în privința inculpatului Ciocan I. de către avocatul Dorfman Ig.

3.1. Avocatul Zmeu Al. a solicitat achitarea inculpaților Ursu D., Calancea V. și Nimerencu I., pe motiv că în acțiunile acestora nu este întrunită componența infracțiunii de huliganism, totodată urmînd a fi respinsă și acțiunea civilă.

Apelantul a indicat că prima instanță a dat o apreciere greșită probelor din dosar. Partea vătămată Neamțu Z. în cadrul urmăririi penale, precum și în instanța de judecată a continuat să mențină o poziție falsă, în pofida faptului că prin declarațiile date de martorii: Glavan C., Antonciuc C. și Belibov L., s-a confirmat contrariu despre evenimentele din seara de 17 ianuarie 2014, din fața căminului studentesc.

Astfel, apelantul a accentuat că nu inculpații au început să-1 atace pe Neamțu Z., ci acesta a manifestat primul agresiune față de dîșii, iar reieșind din declarațiile inculpaților și a martorilor Glavan C., Antonciuc C., Belicov L. și Țipordei I. s-a confirmat că partea vătămată fiind sub jurământ, a dat declarații mincinoase.

În acțiunile inculpaților nu se întrevide componența de infracțiune incriminată acestora. Or, potrivit declarațiilor martorilor, Ursu D. întotdeauna pașnic a dorit să rezolve conflictul apărut din vina lui Belibov L. Nu există nici o probă prin care s-ar confirma că partea vătămată a fost numită cu cuvinte necenzurate. Inculpații Calancea V., Ursu D., Nimerencu I. și Murzac V. niciodată nu s-au exprimat cu cuvinte obscene, ci invers - partea vătămată Neamțu Z., martorul Belibov L. și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, i-au înjurat pe inculpați. Respectiv, acuzatorul de stat a indicat greșit subiecții infracțiunii și părțile vătămate, iar prima instanță eronat a statuat asupra menținerii acestei versiuni.

La caz, s-a constatat indubitabil că anume partea vătămată, martorul Belibov L. și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, acționând intenționat cu o obrăznicie deosebită, exprimându-se cu cuvinte obscene și încălcând ordinea publică, intenționat și în mod demonstrativ i-au atacat pe Calancea V., Murzac V., Nimerencu I., Ursu D., Ciocan I. în fața căminului studentesc.

Cu referire la probele invocate de acuzatorul de stat, apărarea consideră că acestea sunt insuficiente, iar instanța de fond nu a intrat în esența dosarului, ci unilateral și subiectiv a adoptat o soluție greșită pe caz.

De asemenea, partea apărării a specificat că acțiunea civilă înaintate de partea vătămată este neîntemeiată, deoarece potrivit art. 1398 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție, este obligat să repare prejudiciul material și cel moral, pe când în speța dată inculpații nu au acționat față de partea vătămată în mod ilicit și cu vinovăție, respectiv nexistînd nici un temei pentru ca inculpații să achite careva prejudicii părții vătămate.

3.2. Avocatul Dorfman Ig., acționînd în interesele inculpatului Ciocan I. a solicitat casarea totală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciocan I. să fie achitat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece în acțiunile lui nu se întrevăd elementele acestei infracțiuni.

În motivarea apelului, s-a invocat că vinovăția lui Ciocan I., cât și a celorlalți inculpați, nu a fost dovedită nici în cadrul urmăririi penale, nici la etapa cercetării judecătorești. În aceste circumstanțe se impunea doar o singură soluție, care urma să fie adoptată de către instanța de fond - cea de achitare, dat fiind faptul că acțiunile lor nu întrunesc elementele infracțiunii de huliganism.

Procurorul a pus la baza învinuirii înaintate inculpaților doar declarațiile pretinsei părți vătămate Neamțu Z., care sunt contradictorii și chiar pot fi apreciate ca false, dat fiind faptul că în întregime nu corespund cu faptele stabilite în cadrul cercetării judecătorești.

De asemenea, s-a menționat că declarațiile inculpaților și a martorului Țipordei I., sunt confirmate și de către inițiatorul conflictului din cămin, adică de către Belibov L., care a relatat că după ce a plecat din cămin, l-a telefonat pe Mogîldea D. și i-a spus despre conflict. Printre cei care au venit cu Mogîldea D. era și Neamțu Z., care ulterior a înjurat inculpații, ce se aflau la balconul căminului studentesc. Martorul Belibov L. a mai menționat că anume Neamțu Z. îi înjura și îi provoca pe cei de la balcon, cerându-le să iasă afară, adică practic el a provocat conflictul.

Prin declarațiile inculpaților și a martorilor, se combate versiunea pretinsei părții vătămate, precum că ar fi fost atacată în stradă și maltrată, fără careva motive. Or, anume Neamțu Z. ar fi fost cel care admitea acțiuni huliganice în ziua de 17 ianuarie 2014, prin aceea că se adresa la inculpați cu cuvinte necenzurate, fiind în stare de ebrietate și i-a provocat la conflict. Negarea împrejurărilor în care a avut loc conflictul și rolul provocator în acest conflict, demonstrează că Neamțu Z. a avut și are un scop bine determinat de a induce instanța în eroare în scopul tragerii ilegale la răspundere penală a lui Ciocan I., Calancea V., Murzac V., Nimerencu I. și Ursu D., pentru fapte care nu le-au comis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 apelurile declarate au fost admise, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de

procedură penală, și s-a dispus casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Calancea V. și Murzac V. învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, au fost achitați, pe motiv că fapta acestora nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii nominalizate, iar Ursu D., Nimerencu I. și Ciocan I. au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut de art. 30 Cod Contravențional.

Totodată, s-a dispus încasarea în mod solidar de la Ursu D., Nimerencu I. și Ciocan I. în beneficiul părții vătămate Neamțu Z., a cheltuielilor pentru asistența juridică de care a beneficiat ultimul, în mărime de 3600 lei, restul pretențiilor fiind respinse, ca neîntemeiate.

Celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței, instanța a stabilit eronat circumstanțele de fapt și de drept, care nu corespund probelor din dosar, incorect încadrând acțiunile tuturor inculpaților în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În opinia instanței de apel vinovăția inculpaților nu a fost demonstrată, iar probatoriul administrat nicidecum nu demonstrează vina acestora de comiterea infracțiunii de huliganism. Astfel, instanța de apel, cercetând probele prezentate de către acuzatorul de stat, audiind suplimentar inculpații și cercetând declarațiile martorilor date în ședința de judecată și la urmărirea penală, a conchis că învinuirea în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal nu și-a găsit confirmarea.

Mai mult, instanța a statuat că ansamblul probelor existente și cercetate demonstrează *nevinovăția lui Calancea V. și Murzac V. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și vinovăția lui Ursu D., Nimerencu I. și Ciocan I. în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 Cod contravențional.*

Față de cele ce preced, s-a menționat că sub *obraznicie deosebită* se înțeleg acțiunile de încălcare grosolană a ordinii publice însoțite de acte de violență asupra persoanei, de distrugere și degradare a bunurilor proprietarului. Prin huliganism însoțit de *un cinism deosebit* se are în vedere încălcarea insistentă și demonstrativă a regulilor morale, manifestată prin disprețuire și batjocură față de bolnavi, de persoanele în etate, aflate în stare de neputință, prin purtare nerușinată în prezența altor persoane, trezind indignarea acestora, etc.

În acest sens, s-a subliniat că una dintre condițiile necesare (nu și suficiente) pentru aplicarea răspunderii în baza art. 287 Cod penal este ca inițiator al certe să fie nu victima, dar făptuitorul, care să provoace conflictul pentru a se răfui cu victima. Totodată, motivele huliganice trebuie să fie condiționate de dorința făptuitorului de a se opune celor din jur, de a-și demonstra atitudinea sfidătoare față de ei.

La caz, instanța a apreciat că nici o probă prezentată de către partea acuzării nu demonstrează că Ursu D., Ciocan I., Nimerencu I., Calancea V. și Murzac V. au comis acțiuni intenționate îndreptate spre încălcarea ordinii publice, cu aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită, după cum pretinde procurorul.

Astfel, însuși partea vătămată Neamțu Z. a declarat că *„din inculpații prezenți în ședință îi recunoaște pe Ursu D., Ciocan I., Nimerencu I. ... Consideră că vina de cele întâmplate o poartă Ursu D., Ciocan I., Nimerencu I. Pe ceilalți inculpați, și anume: Calancea V., Murzac V., nu i-a văzut în momentul bătăii.”*

Declarațiile părții vătămate în acest sens coroborează cu declarațiile inculpaților Calancea V. și Murzac V., care au indicat că nu au fost implicați în bătaie. De asemenea, aceste declarații sunt confirmate și de martorii Antonciuc C. și Glavan C., care au văzut de la balcon altercația.

Or, s-a dovedit incontestabil că conflictul nu a fost inițiat de către inculpați, ci de către Neamțu Z. și prietenii acestuia Belibov I., Țîpordei I. și Mogâldea D., care au venit în fața căminului și au început să-i strige pe inculpați să iasă afară pentru a se clarifica și tot Neamțu Z. a fost cel care primul a început să strige la miezul nopții în fața căminului studentesc cu cuvinte necenzurate în adresa inculpaților, fiind totodată și primul care a aplicat lovituri acestora.

Deci, instanța de apel a considerat ca fiind lipsite de veridicitate declarațiile părții vătămate Neamțu Z., potrivit cărora el a nimerit accidental în altercație, fiind un simplu trecător, care mergea pe drum spre casă. Acest fapt rezultă cert din declarațiile a toți cei cinci inculpați, și se confirmă prin declarațiile martorului Antonciuc C., care a indicat că *„dintre cei prezenți jos în fața căminului, era unul mai mare între dânșii Neamțu Z., ulterior aceștia au început să se bată. Neamțu Z. nu i-a comunicat poliției că el a fost cu alte persoane. Cel care era mai mare era din compania celor care se aflau afară. A văzut că Neamțu Z. a fost implicat activ în bătaie. Înainte de a ieși băieții afară, era vorba despre o implicare verbală, însă după ce au ieșit băieții afară, Z. Neamțu a aplicat și lovituri. Nu ține minte precis cine cu cine s-a bătut, băieții au fost divizați în mai multe grupări în momentul altercației. După comportamentul acestuia, rezultă că Neamțu Z. era agresiv”,* iar din declarațiile martorului Glavan C. rezultă că: *„Neamțu Z. a venit cu Leon, care a început cearta. Din câte cunoaște, cei 7-8 erau prietenii de la universitate ai lui Neamțu Z. Acțiunile violente le-a început Neamțu Z, însă nu poate spune cui acesta i-a aplicat lovituri. Conflictul a durat câteva minute, nu tare mult.”*

De asemenea, participarea intenționată a părții vătămate Neamțu Z. la altercație, mai mult decât atât, inițierea conflictului de către aceasta se dovedește și prin declarațiile martorului Belibov L., care a indicat că *„...l-a chemat pe prietenul său Mogâldea D., care a venit cu fratele său. Fratele său era împreună cu Neamțu Z. Până a ieși băieții, erau la balcon. Neamțu Z. îi înjura pe aceștia cu cuvinte necenzurate... Neamțu Z. a fost în stare de ebrietate. Neamțu Z. i-a chemat pe toți cei cinci inculpați afară. Neamțu Z. nu avea careva motive să înjure și să-i provoace pe inculpați să iasă afară.”*

Totodată, instanța de apel a subliniat că prin certificatul nr. 4092 din 17.01.2014 s-a constatat aflarea în stare de ebrietate a lui Neamțu Z., ceea ce combate versiunea acestuia precum că se întorcea la acea oră de la serviciu și a nimerit întâmplător în altercație.

Din considerentele expuse, instanța de apel a admis argumentul avocaților despre negarea împrejurărilor în care a avut loc conflictul expus de Neamțu Z. și rolul său provocator în acest conflict, ceea ce a demonstrat că ultimul a avut scopul de a duce instanța în eroare, declarațiile sale fiind în contradicție cu celelalte probe din dosar.

Astfel, este cert stabilit că nu inculpații au comis actele de huliganism, dar au fost provocați la conflict de către cunoscuții lui Belibov L., printre care cel mai activ rol l-a avut Neamțu Z. Inculpații de fapt au ieșit afară ca să aplaneze conflictul pașnic, să nu trezească locatarii căminului la orele 04,00 dimineța, însă au fost atacați de către grupul de persoane care au venit să se clarifice cu ei.

S-a menționat că la dosar nu se regăsește nici o probă care ar demonstra participarea inculpaților Calancea V. și Murzac V. la altercație, nu este dovedit că cei doi ar fi comis careva acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor sau acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, astfel încât în conduita inculpaților nu este reflectată latura obiectivă a infracțiunii de huliganism.

Nici latura subiectivă a infracțiunii de huliganism - intenția directă, însoțite de motive huliganice, nu se denotă din comportamentul lui Calancea V. și Murzac V., cu atât mai mult că una dintre condițiile necesare pentru aplicarea răspunderii conform art. 287 Cod penal este ca inițiator al certe să fie nu victima, dar făptuitorul; anume făptuitorul să provoace conflictul pentru a se răfui cu victima, în timp ce, la caz, Neamțu Z. a fost cel care a inițiat conflictul, altercația, manifestând dorința de a se opune celor din jur și de a-și demonstra atitudinea sfidătoare față de ei.

Potrivit prevederilor art. 411 Cod de procedură penală, instanța de apel examinează cauza prin extindere cu privire la părțile care nu au declarat apel sau la care acesta nu se referă, avînd dreptul de a hotărî și în privința lor, fără să creeze acestor părți o situație mai gravă. Astfel, instanța de apel a reținut că inculpatul Murzac V. în privința căruia nu a fost declarat apel, nu a comis infracțiunea de huliganism încriminată.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că acuzatorul de stat nu a prezentat probe pertinente, concludente, veridice, convingătoare care ar demonstra vinovăția inculpaților Calancea V. și Murzac V. în comiterea infracțiunii incriminate, motiv pentru care a fost admis apelul declarat de avocatul Zmeu Al. în interesele lui Calancea V. și prin extindere și cu privire la inculpatul Murzac V., aceștia urmînd a fi achitați.

În continuare, instanța a statuat că Ursu D., Nimerencu I. și Ciocan I. eronat au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece în acțiunile lor nu se regăsește componenta infracțiunii de huliganism, ci componenta de contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, adică *vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, care a provocat dereglarea sănătății de scurtă durată*.

Astfel, în speța dată, s-a constatat cu certitudine că Ursu D., Nimerencu I. și Ciocan I. la data de 17 ianuarie 2014, aproximativ în jurul orelor 04.00 min, aflându-se în fața căminului studentesc nr. 3, amplasat pe str. Florilor, mun. Chișinău, i-au aplicat intenționat lovituri lui Neamțu Z. cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, în rezultatul cărora i-au cauzat ultimului, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 329 din 21.01.2014, vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, care a provocat dereglarea sănătății de scurtă durată.

De asemenea, prin raportul de expertiză medico-legală nr. 2329 din 17.01.2014 la Neamțu Z. s-a constatat plagă contuză pe cap, echimoze cu excoriație pe față, care puteau fi produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și

circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară. Partea vătămată Neamțu Z. a indicat că anume inculpații Ursu D., Nimerencu I. și Ciocan I. i-au aplicat lovituri astfel fiind stabilit raportul de cauzalitate dintre acțiunile celor trei și provocarea de vătămare corporală ușoară a părții vătămate.

Pe de altă parte, procesul contravențional în privința lui Ursu D., Nimerencu I. și Ciocan I. urmează a fi încetat, în legătură cu survenirea prescripției răspunderii contravenționale, deoarece de la momentul comiterii contravenției și până la examinarea cauzei de către instanță, a expirat termenul de 3 luni prevăzut de art. 30 Cod contravențional.

Cu privire la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Neamțu Z. împotriva inculpaților privind încasarea prejudiciului material în sumă de 400 euro și 730 lei, prejudiciul moral în sumă de 50000 lei, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4500 lei. Însă, dat fiind că Calancea V. și Murzac V. au fost achitați pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, instanța de apel a considerat nefondată solicitarea de încasare a careva sume bănești din contul acestora.

Totodată, instanța de apel a atestat că la materialele cauzei se găsește anexat bonul de plată din 25.03.2015 ce confirmă acordarea asistenței juridice de avocatul Barbă T. lui Neamțu Z. și achitarea sumei de 4000 lei, ținând cont de principiul rezonabilității, urmează a se încasa în mod solidar de la Ursu D., Ciocan I., Nimerencu I., în beneficiul lui Neamțu Z. cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea asistenței juridice în mărime de 3600 lei, iar în rest celelalte pretenții fiind respinse, ca neîntemeiate.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța ierarhic inferioară, procurorul declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței de condamnare în privința inculpaților.

În opinia procurorului, dacă instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor și ajunge la concluzia de a achita inculpații, urmează să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza sentinței de condamnare, fapt ce în cauza dată nu s-a realizat fiind prezentă o apreciere incorectă, tendențioasă și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei, nefiind indicat în decizie nici un motiv bazat pe probe și de ce în acțiunile inculpaților nu sunt prezente elementele infracțiunii incriminate prin rechizitoriu.

Respectiv, instanța de apel nu a îndeplinit prevederile legii și explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12 decembrie 2005 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*”, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce se califică ca eroare de drept și atrage după sine casarea hotărârii judecătorești.

Decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul ședințelor de judecată.

Vina inculpaților de săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită pe deplin prin următoarele fapte și probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de

judecată și corect puse la baza sentinței de condamnare de către prima instanță, iar Curtea de apel nu s-a expus asupra lor, ori nu le-a apreciat, ori le-a apreciat eronat, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatului.

În speță, inculpatul Ursu D., a recunoscut că a fost prezent la bătaia, care a avut loc în dimineața zilei de 17.01.2014, menționând că în urma atacului a avut un ochi umflat și i-a fost spartă arcada, precum și careva leziuni pe corp. Instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile enunțate, precum că acesta a încercat aplanarea conflictului pe cale pașnică, deoarece acesta nu s-a eschivat de la aplicarea violenței fizice, fapt dovedit chiar prin declarațiile sale, precum și prin faptul că nu a chemat poliția.

La fel, Calancea V., Ciocan I., Nimerencu I. și Murzac V. au recunoscut că au fost prezenți la bătaia, care a avut loc în dimineața zilei de 17.01.2014, însă menționând că părții vătămate Neamțu Z. nu i-au cauzat careva leziuni corporale, fapt ce corect a fost apreciat critic de prima instanță, avînd în vedere că aceștia anterior au specificat că toți au ieșit afară, avînd intenția de a aplana conflictul, după care un grup de persoane s-au năpustit asupra lor, iar inculpații au fost nevoiți să se apere, or la fața locului de către colaboratorii de poliție alte persoane decît inculpații și partea vătămată nu au fost depistate.

Cu toate că inculpații în ședința de judecată vinovăția în cele incriminate nu au recunoscut, vina acestora a fost dovedită pe deplin prin probele din dosar, care nu au fost apreciate la justa valoare de către instanța de apel, or au fost apreciate critic.

Potrivit Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, nr.4 din 19.06.2006, huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe constituie atît violența psihică, cît și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvîrșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrîncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Astfel, instanța de fond corect a constatat că în acțiunile ilegale comise de inculpați se conțin elementele caracteristice laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute de art.287 Cod penal. Pe cînd, instanța de apel le-a dat neîntemeiat o apreciere critică declarațiilor părții vătămate, iar pentru a confirma achitarea inculpaților a pus eronat la bază declarațiile acestora și a martorilor din partea apărării.

Mai mult, sentința de condamnare nu a fost contestată cu apel de către inculpatul Murzac V., care respectiv în mod tacit în opinia acuzării a recunoscut vina în comiterea infracțiunii constatate de către instanța de fond, cele menționate sunt probate și prin achitarea amenzii stabilite prin sentință.

De asemenea, instanța de apel prin decizia pronunțată a menținut sentința în latura civilă, fapt ce contravine soluției adoptate, deoarece conform acțiunii civile anexate la f.d.229-231, partea vătămată a înaintat acțiunea împotriva tuturor inculpaților privind încasarea prejudiciului material în sumă de 400 euro, 730 lei și prejudiciul moral în cuantum de 50 000 lei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele formulate de acesta, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității cererii depuse, pentru considerentele ce urmează.

În drept, soluția de inadmisibilitate a recursului dat se întemeiază pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Potrivit cererii de recurs declarate de procuror, Colegiul constată că acesta pledează pentru casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței, din motiv că instanța ar fi admis erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în particular se invocă că datorită interpretării eronate a probatoriului din dosar, s-a ajuns la concluzia greșită de achitare a inculpaților Calancea V. și Murzac V. și constatarea vinovăției celorlalți inculpați în baza art. 78 Cod Contravențional.

Totodată, recurentul susține că probele administrate în cauză confirmă indubitabil vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Verificând materialele dosarului raportate la criticile recurentului, Colegiul penal menționează că erorile semnalate nu sunt subsecvente cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titularul cererii de recurs.

La fel, instanța de recurs reiterează că, la această etapă a procedurilor nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanța ierarhic inferioară. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea soluției de achitare adoptată în privința lui Calancea V. și Murzac V., învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, precum și stabilirea vinovăției celorlalți inculpați în baza art. 78 alin. (2) Cod Contravențional.

Pe de altă parte, Colegiul se raliază opiniei că, în cadrul procesului penal aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce urmează a fi dată în urma acestei activități. Însă, în pofida faptului dat, instanța de recurs notează că nemijlocit chestiunea de apreciere a probelor și temeinicia faptelor dovedite de ele, nu este obiect de cercetare la etapa judecării cauzei în procedura de recurs.

Mai mult că, din materialele dosarului se constată că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat toate probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul relevanței și concludenței, iar careva divergențe între

cele reținute și probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, nu s-au constatat.

Respectiv, sunt neîntemeiate alegațiile procurorului, precum că instanța de apel, la adoptarea soluției, a ținut seama prioritar de declarațiile inculpaților și a martorilor din partea apărării, întrucât reieșind din procesul-verbal anexat la materialele dosarului, se constată că instanța a cercetat toate probele prezentate de părți, după care, potrivit părții descriptive a deciziei adoptate aceste probe au fost descrise, analizate și apreciate la justa lor valoare.

Prin urmare, instanța de apel just a soluționat cauza deferită judecătii, examinând toate probele în ansamblu, unele probe fiind corect critic apreciate, iar altele acceptate. Tot aici, Colegiul penal amintește că la aprecierea probelor judecătii sunt independenți, nefiind legați de opinia părților la proces, iar dezacordul unei părți cu modul de apreciere a probelor nu echivalează cu o eroare de drept ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de judecătorești.

La fel, instanța de recurs ține să remarce că, la caz, nu este prezentă nici o discordanță între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor cercetate de aceasta.

Colegiul penal observă, totodată, că recurentul în textul recursului declarat face trimitere la erorile de drept din pct. 6), specificând că toate sunt prezente și se circumscriu acestei cauze, fiind admise de instanța de apel, la etapa precedentă de judecare a dosarului. Însă, deja avînd o practică constantă în acest sens, Colegiul expune că, formularea pretențiilor de către recurent trebuie să fie clară, argumentată și subsecventă materialelor cauzei. Nu pot fi reținute ca temeinice și admisibile, erorile invocate per ansamblu de către părți, care cu precădere se referă la starea de fapt și chestiunea de apreciere a probelor, dar nu la erorile de drept.

În subsidiar, continuând expunerea de raționamente care au stat la baza soluției de inadmisibilitate a prezentului recurs, Colegiul ține să accentueze că, principala problemă pusă în discuție pe orice cauză penală se referă la existența sau inexistența vinovăției persoanei trimise în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată. În cauza de față problema vinovăției este determinată de existența sau inexistența săvîrșirii infracțiunii de huliganism de către inculpați în circumstanțele descrise în rechizitoriu de procuror.

Pe tot parcursul judecării acestei cauze, precum și reieșind din probele din dosar, s-a constatat indubitabil că, inculpații nu au fost inițiatorii conflictului, transformat în bătaie, care a avut loc la 17 ianuarie 2014. De asemenea, a fost constatat în afara oricărui dubiu că, partea vătămată eronat a descris circumstanțele de fapt desfășurate în ziua incidentului și cum a ajuns și care a fost rolul său la cearta dintre inculpați și ceilalți participanți la conflict.

În conformitate cu art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului, iar vinovăția persoanei trebuie să fie dovedită în modul prevăzut de legea procesual-penală, prin mecanismele prescrise de cod. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpaților.

Conducându-se de aceste prescripții legale, corect instanța de apel, audiind toți participanții la proces, a conchis că, procurorul nu a prezentat suficiente probe care i-ar incrimina pe Calancea V. și Murzac V. pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, respectiv a dispus achitarea ultimilor.

Deopotrivă, urmează a fi consemnat și faptul că, corect apelul a fost examinat extensiv și în privința lui Murzac V., care nu declarase apel, fără a-i înrăutăți situația, dat fiind că, în urma cercetării judecătorești s-a constatat că acesta urmează a fi achitat.

Cu privire la soluția aferentă pentru Ursu D., Nimerencu I. și Ciocan I., corect instanța de apel a conchis că nu poate fi reținută în sarcina acestora componenta de infracțiune de huliganism, art. 287 Cod penal, dat fiind că dînșii au comis contravenția prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional.

De altfel, se amintește că, huliganismul urmează a fi delimitat de alte infracțiuni în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorilor, de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvârșite de ei. În cazurile în care asemenea acțiuni au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitori și dînșii au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, aceste acțiuni urmează a fi calificate drept huliganism.

În același sens, se notează că, pentru delimitarea contravenției, vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, de huliganism, trebuie avute în vedere circumstanțele în care au acționat inculpații, acțiunile premergătoare acestora și toate împrejurările în care a fost săvârșită fapta infracțională imputată acestora.

Prin urmare, pentru a se reține în sarcina inculpaților componenta de infracțiune de huliganism trebuie să fie demonstrată desconsiderarea deplină a ordinii publice de către aceștia, care se manifestă prin dorința de a profita de un pretext neînsemnat pentru răfuiala cu victima.

Pe când, din actele cauzei rezultă cu claritate că, în speța dată, inculpații au manifestat toți dorința de a aplană conflictul iscat în mod pașnic, însă ceilalți coparticipanți la ceartă nu au susținut această idee. Astfel, este cert stabilit că nu inculpații au comis actele de huliganism, dar au fost provocați la conflict de către cunoscuții lui Belibov L., printre care cel mai activ rol l-a avut Neamțu Z., partea vătămată. Inculpații de fapt au ieșit afară ca să aplaneze conflictul în mod pașnic, să nu trezească locatarii căminului la orele 04.00 dimineata, însă au fost atacați de grupul de persoane care se aflau în față căminului studentesc și au venit să se clarifice cu aceștia.

În afară de aceasta, pe lângă cele consemnate supra, Colegiul penal mai menționează că nu pot fi reținute nici criticele procurorului vizavi de soluția adoptată pe marginea acțiunii civile de către instanța de apel, deoarece din conținutul deciziei recurate se desprinde că instanța nominalizată a menținut soluția prin care a fost admisă în principiu acțiunea civilă indicându-se, totodată, că prejudiciul cauzat părții vătămate urmează a fi încasat doar de la Ursu D., Ciocan I. și Nimerencu I.

Așadar, în acord deplin cu cele ce preced, Colegiul apreciază că, corect instanța de apel a indicat că: *„Partea vătămată Neamțu Z. a înaintat acțiune civilă împotriva inculpaților Ursu D., Ciocan I., Nimerencu I., Calancea V., Murzac V., privind încasarea*

prejudiciului material în sumă de 400 euro și 730 lei, prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4500 lei.

Dat fiind că Calancea V. și Murzac V, învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, se achită pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, instanța de apel consideră nefondată solicitarea de încasare a careva sume bănești din contul acestora.

Totodată, instanța de apel atestă că la materialele cauzei se găsește anexat bonul de plată din 25.03.2015 ce confirmă acordarea asistenței juridice de avocatul Barbă T. lui Neamțu Z. și achitarea sumei de 4000 lei, ținând cont de principiul rezonabilității, încasează în mod solidar de la Ursu D., Ciocan I. și Nimerencu I., în beneficiul lui Neamțu Z. cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea asistenței juridice în mărime de 3600 lei, iar în rest respingînd ca fiind neîntemeiate pretențiile privind încasarea cheltuielilor de judecată.”

Respectiv, avînd în vedere cele consemnate supra, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, după cum afirmă recurentul, ci dimpotrivă în cauză există o concordanță deplină între situația de fapt și de drept stabilită de instanța de apel și materialele dosarului deferit judecătii, astfel neexistînd vreun temei pentru admiterea recursului în sensul declarat de procuror.

Pentru aceste motive, recursul ordinar depus de procuror urmează a fi declarat inadmisibil, din motiv că este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Gavriliță, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, în cauza penală privindu-i pe URSU Dumitru XXXXX, CALANCEA Victor XXXXX, CIOCAN Ion XXXXX, NIMERENCU Ion XXXXX, MURZAC Victor XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 noiembrie 2017.

Președinte

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

TOMA Nadejda

Judecător

MORARU Petru